

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-76-9949

Chișinău

04 septembrie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, aprobat în ședința Guvernului din 04 septembrie 2024, conform Deciziei protocolare nr.36.9/2024.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Afacerilor Interne.

Anexe:

1. Copia Deciziei protocolare (1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română 2 file și în limba rusă 2 file);
3. Nota de fundamentare la proiectul de lege (6 file);
4. Sinteza (27 file);
5. Raportul de expertiză anticorupție (6 file);
6. Raportul de expertiza juridică (3 file)
7. Alte avize (17 file)
8. Tabelul comparativ (4 file);

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman Cazan

Ex. Chirtoacă Leonid, tel: 022 250 562

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>286</u>		
"05"	<u>09</u>	20 <u>24</u>
Ora		

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

GVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIE PROTOCOLARĂ nr. 36.9/2024

Extras din procesul-verbal nr. 36 (pct. 9)
al ședinței Guvernului din 4 septembrie 2024

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

*Proiect***LEGE****pentru modificarea Codului contravențional
al Republicii Moldova nr. 218/2008**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 46¹ alineatul (1), după textul „întocmită în condițiile prezentului capitol,” se introduce textul „în scris, pe suport de hârtie sau în formă electronică, ori cu convertirea în formă electronică ușor accesibilă utilizatorilor, inclusiv semnată cu semnătură electronică simplă.”.

2. La articolul 425:

1) alineatul (2) se completează cu textul „care pot fi dobândite, prelucrate, păstrate și prezentate pe suport de hârtie sau în formă electronică sau cu convertirea documentației în formă electronică ușor accesibilă utilizatorilor, inclusiv semnate cu semnătură electronică simplă”;

2) la alineatul (6¹), cuvintele „foto sau video” se substituie cu textul „electronice, foto sau video”;

3) alineatul (6²) va avea următorul cuprins:

„(6²) Copiile pe suport de hârtie sau în formă electronică și convertirea documentației se realizează într-un format ușor accesibil utilizatorilor, inclusiv semnate cu semnătură electronică simplă, cu ajutorul mijloacelor tehnice și al procedurilor adecvate, de natură să asigure integritatea informațiilor conținute de acestea, și de un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau, după caz, din afara acestora.”;

4) la alineatul (6³), în ambele cazuri, cuvintele „foto sau video” se substituie cu textul „electronice, foto sau video”.

3. La articolul 440:

1) se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Faptele contravenționale pot fi constatate, examinate și soluționate de către agentul constator pe suport de hârtie, în formă electronică sau cu convertirea documentației în formă electronică ușor accesibilă utilizatorilor, inclusiv prin utilizarea semnăturii electronice simple. Modul de examinare și soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică sau cu convertirea documentației în formă electronică ușor accesibilă utilizatorilor, inclusiv prin utilizarea semnăturii electronice simple, se aprobă de Guvern.”;

2) alineatul (5) se completează cu textul: „pe suport de hârtie sau în formă electronică sau cu convertirea documentației în formă electronică ușor accesibilă utilizatorilor, inclusiv semnate cu semnătură electronică simplă”.

Art. II – (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va modifica actele sale normative în conformitate cu prevederile acesteia.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea
Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (620/MAI/2024)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

1.1 Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Autor: Ministerul Afacerilor Interne în comun cu Agenția de Guvernare Electronică.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1 Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul susține intenția digitalizării SIA „E-Dosar contravențional”, urmărind în corpore scopul instituirii resursei informaționale SIA E-Dosar contravențional conform prevederilor Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și Hotărârii Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Asigurarea ordinii și securității publice, inclusiv ce ține de faptele contravenționale, este o sarcină comună a autorităților publice. Conform Codului contravențional, angajați din 44 de autorități și instituții publice dețin competențe de constatare și examinare a contravențiilor. O parte din aceste instituții, în mod independent, și-au dezvoltat sisteme informatice ce susțin procesele interne de gestiune a cauzelor contravenționale. Preponderent problematica digitizării activităților respective a fost tratată secvențial, soluțiile, dovedindu-se a fi complicat de integrat și puțin sustenabile pentru a fi reutilizate în comun cu alte instituții responsabile de domeniu.

La moment, Ministerul Afacerilor Interne își aliniază activitățile procesuale la standardele de digitalizare, fiind implicat în dezvoltarea proiectului SIA „E-Dosar contravențional”. Una din cerințele privind implementarea proiectului este armonizarea cadrului normativ existent din domeniul serviciilor electronice, la caz semnarea electronică a documentelor, într-un mod facil și prompt.

Una din metodele ce se impune a fi luată în considerare, este implementarea conceptului de semnătură electronică simplă.

Semnătura electronică simplă, reproducă într-un cadru electronic, ar fi semnarea de mână și scanarea imaginii într-un fișier sau încărcarea unei semnături de mână într-o aplicație care să permită apoi aplicarea ei pe documente în același format. Aceasta este o operațiune care poate fi realizată de către oricine și nu prezintă siguranță în ce privește identitatea părților, însă este utilizată în anumite contexte fiindcă conferă documentului o notă personală.

Analiza cadrului juridic național denotă faptul că prin Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr.124/2022 sunt recunoscute semnăturile electronice și sigiliile electronice, ale căror principii și mecanisme de utilizare le identifică a fi de tip avansat și de tip calificat.

Sub incidența înțelesului noțiunilor acestor tipuri de semnături nu se încadrează și esența semnăturii electronice simple, motiv pentru care se intervine cu prezentul proiect de a reglementa juridic acest tip de semnătură electronică, precum și a mecanismului tehnic de aplicare, distinct de semnăturile electronice al căror regim juridic este

reglementat prin Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr.124/2022. Respectiv, semnătura aplicată potrivit mecanismului „*active stylus touch pen*” pe o tabletă, pentru semnarea unor înscrisuri generale, necesită câteva precizări pentru clarificarea naturii și efectelor juridice.

Chiar dacă aplicarea semnăturii cu „*active stylus touch pen*” se face pe un document electronic, această semnătură nu este o semnătură electronică extinsă, deci cu atât mai puțin este o semnătură calificată, în sensul Legii nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere sau a regulamentului european aplicabil (Regulamentul UE nr. 910/2014).

Însă, utilizarea semnăturii cu „*active stylus touch pen*” pe o tabletă, nu este lipsită de relevanță juridică. Înscrisul este orice scriere sau altă consemnare care cuprinde date despre un act sau fapt juridic, indiferent de suportul ei material ori de modalitatea de conservare și stocare.

Așadar, textul acordului de voință consemnat într-un document informatic, împreună cu impresiunea semnării realizate cu „*active stylus touch pen*”, este un înscris. Mai precis, este vorba de un înscris pe suport informatic.

În acest context, înscrisul pe suport informatic este admis ca probă în aceleași condiții ca înscrisul pe suport hârtie, dacă îndeplinește condițiile prevăzute de lege.

Se va reitera interesul instituțional al statului de a facilita validarea procesului contravențional în formă electronică prin metode mai prompte și accesibile tuturor participanților precum și avansarea proiectului SIA ”E-Dosar contravențional”. În acest context, prin aprobarea proiectului, se intenționează alinierea la Strategia de e-transformare a guvernării și vine în vederea asigurării, în mod coerent, a necesităților de afaceri pe termen mediu și lung, privind gestiunea cazurilor contravenționale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul legii se intenționează modificarea Codului contravențional.

La Codul contravențional sunt înaintate propuneri de modificare a art.46¹, 425 și 440 prin care se completează cu particularități de documentare, examinare și soluționare a contravențiilor inclusiv în formă electronică.

La art.46¹ se intenționează completarea alin.(1), cu cuvintele „în scris, pe suport de hârtie sau în formă electronică ori cu convertirea în formă electronică ușor accesibilă utilizatorilor, inclusiv inclusiv semnate cu semnătură electronică simplă,” în vederea reglementării exprese a particularităților de documentare procesuală în formă electronică a contravenției.

La articolul 425, alineatul (2) și, respectiv, alineatul (6¹) se propune a fi completat cu cuvintele „care pot fi dobândite, prelucrate, păstrate și prezentate pe suport de hârtie sau în formă electronică sau cu convertirea documentației în formă electronică ușor accesibilă utilizatorilor, inclusiv semnate cu semnătură electronică simplă.” și, respectiv, cuvintele „foto sau video” să fie substituite cu cuvintele „electronice, foto sau video” – amendamente care, în coroborare cu cele propuse la alte norme incidente din Codul contravențional. Alineatul (6²) din art.425 se propune a-i fi atribuită o altă redacție, și anume: „(6²) Copiile pe suport de hârtie sau în formă electronică și convertirea documentației se realizează într-un format ușor accesibil utilizatorilor, inclusiv semnate cu semnătură electronică simplă cu ajutorul mijloacelor tehnice și al procedurilor adecvate, de natură să asigure integritatea informațiilor conținute de acestea, și de un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau, după caz, din afara acestora.”;

la alineatul (6³), în ambele cazuri, cuvintele „foto sau video” se substituie cu cuvintele „electronice, foto sau video”. La articolul 440 se propune completarea cu alineatul (1¹) cu cuprinsul: „(1¹) Faptele contravenționale pot fi constatate, examinate și soluționate de către agentul constatatator pe suport de hârtie, în formă electronică sau cu convertirea documentației în formă electronică ușor accesibilă utilizatorilor, inclusiv prin utilizarea semnăturii electronice simple. Modul de examinare și soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică sau cu convertirea documentației în formă electronică ușor accesibilă utilizatorilor, inclusiv prin utilizarea semnăturii electronice simple, se aprobă de Guvern.” iar alineatul (5) să fie completat cu cuvintele: „pe suport de hârtie sau în formă electronică sau cu convertirea documentației în formă electronică ușor accesibilă utilizatorilor, inclusiv semnate cu semnătură electronică simplă.”.

În partea ce se referă la intrarea în vigoare, se propune ca proiectul de lege cu privire la modificarea Codului contravențional urmează să intre în vigoare în termen de trei luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Guvernului revenindu-i sarcina să-și aducă actele sale normative în concordanță cu prevederile acestuia.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Implementarea conceptului de semnătura electronică simplă a fost considerată cea mai viabilă opțiune datorită accesibilității și familiarității pentru utilizatori. Aceasta nu necesită echipamente specializate sau competențe tehnice avansate și poate fi integrată cu ușurință în procesele existente. Această abordare permite un echilibru între securitate, costuri și ușurință în utilizare, facilitând tranziția către digitalizare în mod eficient și sustenabil.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Este o schimbare semnificativă asupra modului în care guvernele interacționează cu cetățenii lor și în modul în care procesele administrative sunt gestionate. Este o transformarea digitală care redefinește eficiența și accesibilitatea în serviciile publice moderne, prin următoarele beneficii:

Eficiență operațională: Implementarea semnăturii electronice simple poate reduce semnificativ timpul și resursele necesare pentru procesele administrative, eliminând necesitatea de documente fizice și semnături manuale.

Reducerea costurilor: Prin eliminarea nevoii de documente tipărite și procese manuale, costurile administrative și operaționale pot fi reduse semnificativ, contribuind la eficiența financiară a instituțiilor publice.

Accelerarea proceselor: Semnătura electronică simplă permite semnarea și gestionarea rapidă a documentelor, facilitând luarea deciziilor administrative într-un timp mai scurt și mai precis.

Transparență și securitate: Prin înregistrarea digitală precisă a semnăturilor și a modificărilor documentelor, semnătura electronică simplă sporește transparența proceselor administrative și garantează securitatea și autenticitatea datelor.

Accesibilitate pentru cetățeni: Adoptarea semnăturii electronice simple poate face serviciile publice mai accesibile pentru toți cetățenii, inclusiv cei din comunități rurale sau cu mobilitate redusă.

4.2 Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită resurse financiare suplimentare de la bugetul de stat.

Dimpotrivă, implementarea semnăturii electronice simplă elimină necesitatea documentelor fizice și semnături manuale, care reduc semnificativ costurile asociate cu

tipărirea, distribuirea și stocarea hârtiei, va reduce și necesitatea de spațiu fizic pentru depozitarea documentelor.

De asemenea, va accelera procesele administrative prin reducerea timpului necesar pentru semnarea și circulația documentelor, care poate duce la economii de timp considerabile pentru angajați și poate permite o mai rapidă finalizare a tranzacțiilor și deciziilor administrative, inclusiv pot reduce erorile umane și pot simplifica fluxurile de lucru complexe, ceea ce poate contribui la economii suplimentare de costuri.

4.3 Impactul asupra sectorului privat

Accelerarea semnificativă a proceselor administrative, reducând timpul necesar pentru semnarea și circulația documentelor contractuale și a altor documente legale. Acest lucru poate duce la o finalizare mai rapidă a tranzacțiilor comerciale și la o îmbunătățire generală a eficienței operaționale.

Totodată, semnătura electronică simplă poate facilita colaborarea între diferite părți și locații geografice prin eliminarea necesității de prezență fizică pentru semnarea documentelor. Acest lucru poate sprijini activitățile de afaceri internaționale și relațiile cu clienții sau partenerii de afaceri din diverse regiuni.

4.4 Impactul social

Semnătura electronică simplă poate face serviciile administrative și legale mai accesibile pentru toți cetățenii, indiferent de locație geografică sau de mobilitatea acestora. Eliminarea necesității de prezență fizică pentru semnarea documentelor poate facilita accesul la serviciile publice și private pentru persoanele din comunități rurale sau pentru cei cu mobilitate redusă.

De asemenea, adoptarea semnăturii electronice simple poate contribui la reducerea decalajului digital prin familiarizarea și utilizarea tehnologiilor digitale printre populația generală. Aceasta poate stimula o mai mare participare și implicare în procesele administrative și legale, oferind mai multă autonomie și control personal.

Procesele administrative simplificate și accelerate prin utilizarea semnăturii electronice pot reduce frustrările și întârzierile asociate cu birocrăția excesivă. Cetățenii și organizațiile pot beneficia de procese mai clare și mai transparente, ceea ce poate contribui la încrederea în instituțiile publice și private.

4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal

Semnătura electronică simplă implică utilizarea tehnologiilor avansate de criptare și autentificare digitală pentru a proteja integritatea și confidențialitatea datelor personale. Aceasta contribuie la prevenirea accesului neautorizat și a utilizării neautorizate a informațiilor personale.

Implementarea semnăturii electronice simplă poate permite definirea și aplicarea mai eficientă a politicilor de acces la date, asigurând că doar persoanele autorizate au acces la informațiile sensibile.

Utilizarea semnăturii electronice reduce riscul erorilor umane asociate cu procesele manuale de gestionare a documentelor și semnăturilor, contribuind la menținerea integrității datelor și evitarea modificărilor neautorizate.

4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen

Semnătura electronică simplă oferă un cadru neutru și obiectiv pentru semnarea documentelor, eliminând potențialele prejudecăți de gen sau alte forme de discriminare care pot apărea în procesele de semnare tradiționale.

4.5 Impactul asupra mediului

Semnătura electronică simplă nu doar aduce beneficii economice și operaționale, dar are și un impact pozitiv asupra mediului prin reducerea consumului de resurse naturale, a deșeurilor și a emisiilor de carbon asociate, prin reducerea utilizării hârtiei și

a altor materiale fizice în procesele administrative, care poate duce la o generare mai mică de deșuri de hârtie și la o gestionare mai eficientă a deșeurilor de birou.
4.6 Alte impacturi și informații relevante
Nu se aplică.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Prezentul proiect nu presupune armonizarea legislației naționale la prevederile legislației Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu se aplică.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În vederea respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web: www.particip.gov.md . https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-hotarare-a-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative-reglementarea-semnaturii-electronice-olografa/12791
Proiectul lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 fost înregistrat la Cancelaria de Stat cu numărul unic 620/MAI/2024, în același timp fiind supus procedurii de avizare cu toți subiecții interesați. În acest context, proiectul a fost transmis pentru avizare către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenția de Guvernare Electronică, Cancelaria de Stat, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, Procuratura Generală, Ministerul Finanțelor, Serviciul de Informații și Securitate și Consiliul Superior al Magistraturii. Toate propunerile înaintate pe marginea prevederilor proiectului au fost incluse în Sinteza aferentă proiectului.
7. Concluziile expertizelor
Întru respectarea dispozițiilor art. 34 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017), prin scrisoarea nr. 38/3143 din 1 august 2024, Ministerul Afacerilor a remis proiectul actului normativ spre expertizare Centrului Național Anticorupție. Prin raportul de expertiză anticorupție Nr. ELO24/9891 din 07.08.2024, s-a constatat: - În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. - Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la armonizarea cadrului normativ existent din domeniul serviciilor electronice, la caz semnarea electronică a documentelor, într-un mod facil și prompt, în contextul dezvoltării proiectului Sistemului informațional automatizat „E-Dosar contravențional”. - În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificate concurențe ale normelor de drept, ce constituie un impediment în aplicarea corectă a prevederilor normative și creează premise pentru alegerea subiectivă și abuzivă a normelor „convenabile” care se vor aplica într-o situație concretă. În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție, la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, se consideră oportună redactarea acestuia în contextul obiecției și recomandării din prezentul raport de expertiză anticorupție.

În urma efectuării expertizei anticorupție a fost ajustată Sinteza la proiect fiind motivată neacceptarea constatării cu privire la concurența ale normelor de drept.

Întru respectarea dispozițiilor art. 34 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017), prin scrisoarea nr. 38/3142 din 1 august 2024, Ministerul Afacerilor a remis proiectul actului normativ spre expertizare Ministerului Justiției.

Prin scrisoare MJ nr. 04/1-7582 din 12.08.2024 a parvenit expertiza juridică, iar concluziile înaintate pe marginea acestui proiect au fost acceptate și încorporate în Sinteza.

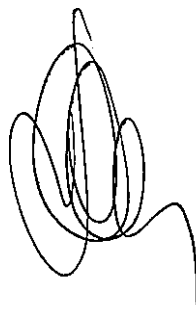
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încadrează în domeniul informatizării și al resurselor informaționale de stat conform Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și Hotărârii Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Aprobarea prezentului proiect va genera modificarea altor acte normative ale Guvernului. În același timp, va genera procesul de elaborare a actelor interne la nivelul Ministerului Afacerilor Interne și a autorităților administrative din subordinea acestuia precum și a Agenției de Guvernare Electronică.

Ministru al afacerilor interne

Adrian EFROS